

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

ФАКУЛЬТЕТ
ДОШКІЛЬНОЇ, ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ І МИСТЕЦТВ

*Кафедра музичного мистецтва та менеджменту
соціокультурної діяльності*

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання та захисту кваліфікаційних робіт
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 028

Менеджмент соціокультурної діяльності
Галузі знань 02 Культура і мистецтво
Кваліфікація: Бакалавр з менеджменту
соціокультурної діяльності

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка**

**ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ,
ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ І МИСТЕЦТВ**

*Кафедра музичного мистецтва та менеджменту
соціокультурної діяльності*

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**до виконання та захисту кваліфікаційних робіт
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 028**

Менеджмент соціокультурної діяльності

Галузі знань 02 Культура і мистецтво

**Кваліфікація: Бакалавр з менеджменту
соціокультурної діяльності**

**Чернігів
2021**

УДК 378.091.27:[316.7:005](072)

М 54

Укладач *Солдатенко Олександр Ігорович*,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри музичного мистецтва та менеджменту
соціокультурної діяльності Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Рецензенти: *Ладонько Людмила Степанівна*,
доктор економічних наук, доцент кафедри музичного
мистецтва та менеджменту соціокультурної діяльності
Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка;

Михайловська Олена Василівна,
кандидат економічних наук, доцент кафедри
публічного управління та менеджменту організацій
Національного університету «Чернігівська політехніка

**М 54 Методичні рекомендації до виконання та захисту
кваліфікаційних робіт для спеціальності 028 Менеджмент
соціокультурної діяльності, освітнього ступеня
бакалавр / Укл. : Солдатенко О. І. – Чернігів: НУЧК,
2021. – 60 с.**

Методичні рекомендації призначені для підготовки кваліфікаційної роботи (рівень бакалавр) зі спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності». Розглядаються основні вимоги до підготовки, написання, оформлення, захисту та оцінювання кваліфікаційної роботи.

Для самостійної роботи здобувачі вищої освіти усіх форм навчання за програмою підготовки бакалаврів зі спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

УДК 378.091.27:[316.7:005](072)

Рекомендовано до видання вченою радою
факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв
Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка
(Протокол №7 від 01.04.2021 р.)

© Солдатенко О. І., 2021

ЗМІСТ

Вступ	4
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	7
1.1. Мета та завдання кваліфікаційної роботи.....	7
1.2 Підготовка кваліфікаційної роботи	9
1.3. Виконання кваліфікаційної роботи	11
1.4. Структура кваліфікаційної роботи	13
1.5. Захист кваліфікаційної роботи.....	15
2. ВИДИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА СПЕЦІАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЇХ ЗМІСТУ	17
2.1. Кваліфікаційна робота у вигляді дипломної роботи	17
2.2. Кваліфікаційна робота у вигляді дипломного проєкту.....	25
3. ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ.....	36
4. ВИМОГИ ДО ПЕРЕВІРКИ ТЕКСТУ ЧЕРЕЗ СИСТЕМУ «АНТИПЛАГІАТ»	40
5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	42
5.1. Перелік рекомендованої літератури.....	42
5.2. Перелік друкованої літератури у бібліотеці ЗВО	44
5.3. Інформаційні ресурси.....	45
Додаток 1. Зразок оформлення титульної сторінки.....	46
Додаток 2. Зразок оформлення завдання на кваліфікаційну роботу (проєкт)	47
Додаток 3. Зразок оформлення реферату	50
Додаток 4. Зразок оформлення заяви, про відсутність академічного плагіату у кваліфікаційній роботі	52
Додаток 5. Зразок оформлення згоди на подальшу перевірку кваліфікаційної роботи на плагіат.....	53
Додаток 6. Пам'ятка студенту щодо до написання кваліфікаційних роботи.....	54
Додаток 7. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел.....	56

ВСТУП

Кваліфікаційна робота – самостійна і логічно завершена робота, що виконується здобувачем вищої освіти на завершальному етапі навчання в Університеті, передбачених навчальним планом та є завершеним науковим дослідженням. Вона є підсумком підготовки здобувачів вищої освіти, у зв'язку з чим зміст роботи і рівень її захисту враховуються як один з основних критеріїв при оцінюванні якості реалізації відповідної освітньо-професійної програми.

Підготовка кваліфікаційної роботи здійснюється відповідно до:

- Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/10/04/new-028-menedzhment-sotsiokulturnoi-diyalnosti-bakalavr.pdf>

- Закону України № 1556–VII «Про вищу освіту» // Відомості Верховної Ради(ВВР), 2014, № 37–38; 10

- Закону України від 01.07.2014 р. «Про вищу освіту» № 1556-VII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

- Положення про відділ внутрішнього забезпечення якості освіти Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. <https://drive.google.com/file/d/1mtVSBRqgDWUYJBxtL6qCACZWfiOWOjUz/view>

- Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. <https://drive.google.com/file/d/1trqn0NG5179caOb5mOe94RZJMt6WmpVf/view>

- Положення про випуск кваліфікаційну роботу (проект) в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. https://drive.google.com/file/d/1q1_OT80QhMxzrXgctfFh-DPBMNR5aTg2/view

- Положення про академічну доброчесність 2020 в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. https://drive.google.com/file/d/1TggRAFOOn49g08VcMd_XsZHGYYNpm5LPs/view

- Положення про екзаменаційну комісію Університету. https://drive.google.com/file/d/1iGmPHf0IRFQ_B_qCUpxxADfJ7d2q06Y9/view

Кваліфікаційна робота виконується відповідно до визначених напрямів наукових досліджень і має на меті виявлення у здобувачів вищої освіти: відповідного рівня теоретичної підготовки, засвоєння знань, навичок наукової роботи, здатності до критичного й креативного мислення, вміння аргументувати власну точку зору та застосовувати здобуті знання для розв'язання науково-практичних завдань зі спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності.

Завдання, які ставляться в роботі, повинні відбивати шляхи досягнення обраної мети дослідження. Вони передбачають виконання контрольних-аналітичних, управлінських функцій, формування навичок аналітичної, прогностичної організаційно-розпорядчої діяльності, а також умінь вести роботу з підготовки управлінських рішень, розробляти пропозиції методично-консультативного характеру.

Виходячи із завдань дослідження, будується структура роботи, що повинна демонструвати логічний зв'язок між досліджуваними явищами, авторське бачення проблеми, та можливості її розв'язання.

Кваліфікаційна робота повинна:

– містити сукупність результатів самостійно проведеного дослідження щодо одного з питань теоретичного і практичного характеру зі спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності й положень, висунутих автором для публічного захисту кваліфікаційної роботи;

– мати внутрішню єдність;

– свідчити про рівень компетентності автора щодо вирішення обраної проблематики.

Запропоновані автором рекомендації, повинні бути аргументовані і критично оцінені у порівнянні з іншими відомими рішеннями.

Дослідницька частина кваліфікаційної роботи повинна свідчити про рівень професійної підготовки і про вміння здобувача оцінювати обрану методику отримання, обробки, аналізу та інтерпретації матеріалу. Текст кваліфікаційної роботи підлягає обов'язковій перевірці на плагіат для визначення рівня унікальності матеріалу.

Виконання кваліфікаційної роботи передбачає:

– систематизацію теоретичних знань і практичних навичок, отриманих здобувачем вищої освіти за весь період навчання за спеціальністю 028 Менеджмент соціокультурної діяльності;

– оволодіння методиками теоретичного та експериментального дослідження при розв’язанні конкретних проблем, пов’язаних з темою роботи;

– розвиток вмінь та навичок в проведенні аналітичних робіт здобувача вищої освіти до самостійного викладу матеріалу, вміння захищати публічно свою роботу;

– формулювання теми роботи;

– визначення об’єкта і предмета дослідження;

– опрацювання літератури (яка видана за останні 5-10 років);

– організацію та проведення емпіричного дослідження;

– аналіз отриманих результатів;

– самостійне формулювання висновків;

– оформлення результатів згідно з існуючими критеріями та вимогами.

Основною методичною базою написання кваліфікаційних робіт є курсові роботи, наукові публікації, тези конференцій виконані здобувачами у процесі навчання у ЗВО. Додаткову інформацію студенти одержують самостійно під час проходження ознайомчої, організаційної, виробничої, технологічної практик, у процесі підготовки кваліфікаційної роботи, а також від наукових керівників та стейкхолдерів.

Методи навчання:

– робота з навчально-методичною та нормативною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату);

– самостійна робота (розв’язання програмних завдань);

– індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

Комплексний характер кваліфікаційної робіт сприяє поглибленню і розширенню знань здобувачів за фахом, розвитку творчого підходу до розв’язку задач, оволодінню прийомами і методами самостійного дослідження.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Згідно зі «Стандартом вищої освіти України зі спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності», атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «028 Менеджмент соціокультурної діяльності», галузі знань «Культура і мистецтво» здійснюється у формі:

- публічного захисту кваліфікаційної роботи;
- або атестаційного екзамену.

Вимоги до кваліфікаційної роботи згідно стандарту:

– Кваліфікаційна робота повинна містити розв’язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у соціокультурній сфері, у сфері освіти та науки, креативної економіки і культуротворчих практик, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту культури і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

– У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації.

– Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена до захисту на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

Мета та завдання кваліфікаційної роботи

Підготовка кваліфікаційної роботи має на меті розкрити навички самостійної роботи здобувачів вищої освіти і надати їм можливість оволодіти методикою наукового дослідження та пропонується для публічного захисту.

Мета та завдання роботи повинні бути чітко сформульованими та відображати тематику дослідження.

Завдання, які ставляться в роботі, повинні відбивати шляхи досягнення обраної мети дослідження. Як правило, виходячи із завдань дослідження, будується структура роботи.

Завдання, які вирішуються у кваліфікаційній роботі, передбачають:

- відповідність завдань змісту розділів кваліфікаційної роботи;
- виконання студентами контрольних-аналітичних, управлінських функцій;
- формування у здобувачі вищої освіти навичок аналітичної, прогностичної організаційно-розпорядчої діяльності;
- набуття умінь вести роботу з підготовки управлінських рішень;
- розробку пропозиції методично-консультативного характеру.

Об'єкт дослідження кваліфікаційної роботи – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обраний для дослідження. Не слід називати об'єктом дослідження конкретне підприємство, організацію, установу чи орган державної влади або його підрозділ, на прикладі якого виконується робота.

Предмет дослідження – конкретна проблема (завдання), що міститься в межах об'єкта дослідження.

Методи досліджень – спосіб набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах соціокультурної діяльності.

Елементи наукової новизни кваліфікаційної роботи повинні мати узагальнюючий характер і містити власні висновки та рекомендації з предмету дослідження.

Практична значущість кваліфікаційної роботи повинна містити результати самостійно проведених здобувачем вищої освіти досліджень, що можуть бути впроваджені в діяльність підприємств, установ, організацій соціокультурної сфери.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи має містити назви статей, тез доповідей, підготовлених за матеріалами дослідження, виступи на науково-практичних конференціях.

1.2. ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

На основі «Положення про випускню кваліфікаційну роботу (проект) в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка» кафедра музичного мистецтва та менеджменту соціокультурної діяльності розробляє відповідні методичні рекомендації до написання кваліфікаційної роботи з урахуванням наукових досліджень у рамках освітньо-професійної програми «Менеджмент соціокультурної діяльності» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, за спеціальністю 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності», галузі знань 02 «Культура і мистецтво».

Керівник кваліфікаційної роботи

Керівником кваліфікаційної роботи призначається викладач кафедри, який має науковий ступінь та вчене звання. Як виняток, можуть залучатися також висококваліфіковані фахівці, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, з інших закладів вищої освіти та наукових установ.

Керівник кваліфікаційної роботи:

- подає на засідання кафедри для розгляду та затвердження завдання до виконання кваліфікаційної роботи (додаток 2);
- проводить консультації з методики написання роботи та її змісту;
- контролює хід дотримання плану-графіка роботи (додаток 2);
- складає письмовий відгук про роботу (додаток 2).

За одним керівником закріплюється не більше 5-ти здобувачів вищої освіти.

Здобувачу вищої освіти надається право обрати тему з переліку, визначеного кафедрою музичного мистецтва та менеджменту соціокультурної діяльності, та написати заяву на затвердження теми кваліфікаційної роботи або запропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розробки. Така тема має бути погоджена з керівником освітньої програми 028 Менеджмент СКД розглянута та затверджена

протоколом кафедри музичного мистецтва та менеджменту соціокультурної діяльності.

Теми кваліфікаційних робіт мають бути пов'язані з освітньо-професійною програмою 028 «Менеджмент СКД» та з проблематикою науково-дослідних робіт кафедри музичного мистецтва та менеджменту соціокультурної діяльності. Не дозволяється декільком здобувачам вищої освіти готувати кваліфікаційні роботи за однаковими темами та подібними планами (денної та заочної форм навчання).

Здобувач вищої освіти несе відповідальність за дотримання встановлених вимог до кваліфікаційної роботи і регламенту її виконання та зобов'язаний регулярно відвідувати консультації наукового керівника, подавати йому матеріал згідно календарного плану виконання кваліфікаційної роботи (проєкту) (Дод. 2), узгоджувати зміст і хід виконання визначених етапів, усувати зазначені керівником недоліки.

У виняткових випадках, за заявою здобувача вищої освіти, погодженою з завідувачем кафедри музичного мистецтва та менеджменту соціокультурної діяльності; деканом факультету дошкільної, початкової освіти і мистецтв; проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи; здобувачу вищої освіти може бути замінено наукового керівника або скоригована тема кваліфікаційної роботи, що оформляється відповідним наказом ректора Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

Роботи двох і більше здобувачів вищої освіти за однаковими темами не допускаються в межах одного року вступу.

1.3. ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Метою виконання кваліфікаційної роботи є осмислення проблеми, предмета й об'єкта наукового дослідження, застосування теоретичних знань і практичних навичок для вирішення конкретних завдань.

Кваліфікаційна робота вимагає від здобувачів вищої освіти:

- наукового обґрунтування актуальності теми;
- визначення мети, завдань;
- опису методів дослідження;
- чіткості побудови та логічної послідовності при викладенні матеріалу;
- вміння опрацювати та узагальнювати зібраний матеріал з обраної теми;
- відображення проблематики напрямів діяльності, основних виробничих функцій та типових завдань діяльності, що формують складові професійної компетентності випускника.

Календарний план-графік виконання кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти складається науковим керівником, обговорюється на засіданні випускової кафедри і затверджується протоколом та передбачає такі етапи:

- визначення напряму дослідження та затвердження теми кваліфікаційної роботи (вибір теми, визначення мети, завдань, об'єкта та предмету дослідження);
- складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання кваліфікаційної роботи (складання плану, підбір і опрацювання списку літературних джерел, збирання, аналітичне опрацювання статистичного матеріалу);
- представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу кваліфікаційної роботи;
- представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу кваліфікаційної роботи;
- представлення закінченої кваліфікаційної роботи на кафедру;
- підготовка та проведення попереднього захисту кваліфікаційних робіт (за 9-10 днів);

- підготовка та отримання письмового відгуку наукового керівника на кваліфікаційну роботу (за 7-8 днів);
- зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи (за 5-6 днів);
- вирішення питання про допуск кваліфікаційної роботи до захисту (за 5 днів);
- направлення кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією у ЕК для захисту;
- захист кваліфікаційної роботи.

У випадку недотримання встановлених вимог, науковий керівник не пізніше як за 30 днів до засідання екзаменаційної комісії із захисту кваліфікаційних робіт надає відповідну інформацію завідувачу кафедри музичного мистецтва та менеджменту соціокультурної діяльності.

1.4. СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Структура кваліфікаційної роботи, як правило, включає:

- титульну сторінку (Дод. 1),
- завдання,
- реферат (Дод. 3),
- зміст,
- вступ,
- основну частину,
- висновки,
- список використаних джерел,
- додатки тощо.

У *вступі* зазначається:

- актуальність теми, ступінь її розробленості;
- формулювання мети і основних завдань, визначених для досягнення поставленої мети;
- зв'язок роботи з базою практики;
- об'єкт і предмет досліджень;
- наукова новизна;
- систематизація та узагальнення результатів раніше проведених теоретичних досліджень з обраного напрямку;

- розробка та оцінка альтернативних підходів до вирішення визначених проблем;
- обґрунтування запропонованих рішень як фактору уникнення або мінімізації впливу кризових ситуацій;
- удосконалення теоретико-методичних підходів до формування фінансово-економічних механізмів розв'язання існуючої проблеми.

Основна частина кваліфікаційної роботи може мати декілька розділів та підрозділів, у яких:

- викладаються теоретичні аспекти теми на підставі аналізу використаних публікацій,
- розглядаються дискусійні питання,
- формулюється позиція автора,
- проводиться опис власних спостережень, методики дослідження.

Розділи й підрозділи повинні мати заголовки, які відображають їх зміст.

У першому розділі основної частини розглядаються:

- теоретичні та методологічні аспекти досліджуваної проблеми;
- аналітичний огляд літературних джерел з предмета наукового дослідження;
- критично аналізуються різні погляди, здійснюється їх наукова класифікація;
- основні фактори впливу на стан і розвиток досліджуваного об'єкта тощо;
- теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та тенденції розвитку предмета дослідження;
- методологічні підходи, які повинні мати елементи полемічності, розкривати власну позицію щодо предмета дослідження.

Усе це створює передумови для проведення у наступному розділі власних наукових досліджень.

При виконанні *другого розділу* студент використовує фактичні матеріали, зібрані під час проходження практики. Ці матеріали мають бути досить повними і достовірними, щоб на їх основі можна було:

- проаналізувати стан справ;
- розкрити резерви і намітити шляхи їх використання;
- усунути розкриті недоліки у роботі підприємства, організації чи установи.

Варто уникати непотрібних відомостей, відбираючи тільки ті, які будуть використані для обґрунтування висновків і рекомендацій кваліфікаційної роботи.

Третій розділ містить декілька взаємопов'язаних підрозділів, в яких надано конкретні науково обґрунтовані пропозиції, проекти інноваційного характеру щодо підвищення ефективності діяльності підприємства, організації, установи. У цьому розділі розкривається зміст і результати власних наукових досліджень, подаються конкретні методики і моделі.

У *висновках* підводяться підсумки роботи, формулюються основні результати виконання завдань, до яких дійшов автор, а також рекомендації про можливість впровадження отриманих результатів дослідження у практичну діяльність.

Список використаних джерел складається з урахуванням правил оформлення бібліографії, чинним на момент написання кваліфікаційної роботи та містить: наукову літературу й матеріали періодичних видань, практичні матеріали тощо.

Додатки в роботі можуть бути подані у вигляді:

- первинних документів організації чи установи;
- графіків;
- анкет;
- таблиць;
- схем;
- інструкцій;
- положень;
- правил;
- результатів соціологічних досліджень;
- аналітичних довідок, що ілюструють зміст роботи.

Завершена й підписана здобувачем вищої освіти кваліфікаційна робота подається на кафедру не пізніше 10-15 робочих днів для перевірки на наявність плагіату. Разом з відгуком наукового керівника в установлений термін кваліфікаційна робота подається на кафедру та реєструється в спеціальному журналі.

1.5. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно виконали навчальний план у повному обсязі.

Кваліфікаційна робота подається науковому керівнику для перевірки її змісту та структури у терміни, що визначені у Завданні, але не пізніше, ніж за 15 днів до засідання екзаменаційної комісії.

Науковий керівник перевіряє на відповідність встановленим вимогам оформлення кваліфікаційної роботи та надає відгук, в якому зазначається:

- актуальність теми дослідження;
- повнота розкриття теми;
- використані методи дослідження;
- рівень набутих у процесі навчання теоретичних знань, використаних при виконанні дослідження;
- вміння самостійно вирішувати наукові та практичні проблеми, логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки;
- участь здобувача вищої освіти у наведених експериментальних дослідженнях, теоретичній обробці отриманих результатів;
- перспективність запропонованих рекомендацій;
- недоліки у роботі та зауваження;
- рекомендація до захисту.

З метою визначення якості та ступеня готовності до захисту кваліфікаційної роботи кафедра музичного мистецтва та менеджменту соціокультурної діяльності може організовувати її попередній захист з презентацією здобувачем вищої освіти основних положень.

Якщо здобувач вищої освіти планує захищати кваліфікаційну роботу іноземною мовою, реферат повинен бути підготовлений цією ж мовою. Для захисту роботи іноземною мовою здобувач вищої освіти подає на ім'я декана факультету заяву, погоджену завідувачем кафедри та керівником кваліфікаційної роботи. До складу екзаменаційної комісії у такому випадку має бути включений

викладач або фахівець-практик, який вільно володіє відповідною іноземною мовою.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії, затвердженої наказом ректора Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

На захист кваліфікаційної роботи відводиться до 30 хвилин.

Порядок захисту роботи передбачає:

- представлення здобувача вищої освіти та поданих ним документів;
- виступ здобувача вищої освіти до 10 хвилин, під час якого він використовує необхідні матеріали із застосуванням мультимедійних засобів, зміст та якість яких перевіряє науковий керівник;
- відповіді здобувача вищої освіти на запитання членів екзаменаційної комісії;
- виступ наукового керівника або представлення його відгуку;
- наукова дискусія з представлених питань кваліфікаційної роботи.

За результатами публічного захисту кваліфікаційної роботи на закритому засіданні екзаменаційної комісії більшістю голосів приймається рішення щодо оцінки захисту і роботи (враховуючи відгук керівника, зміст доповіді, відповіді на запитання).

Рішення приймається більшістю голосів членів комісії, які беруть участь у засіданні, і оголошуються здобувачам вищої освіти у день захисту. При рівній кількості голосів «за» і «проти» голос голови екзаменаційної комісії є вирішальним.

Після завершення роботи екзаменаційної комісії по захисту кваліфікаційних робіт секретар екзаменаційної комісії виставляє оцінки у залікові книжки.

У разі неявки здобувача вищої освіти на засідання екзаменаційної комісії з поважних причин захист кваліфікаційної роботи переноситься на більш пізній термін, визначений у графіку роботи екзаменаційної комісії.

У разі неявки здобувача вищої освіти на захист кваліфікаційної роботи з неповажних причин він вважається таким, що не використав свою можливість. До екзаменаційної відомості вноситься оцінка «незадовільно «F», здобувачу вищої освіти видається академічна довідка і захист роботи переноситься на наступний рік.

2. ВИДИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА СПЕЦІАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ЇХ ЗМІСТУ

2.1. КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА У ВИГЛЯДІ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота – це завершене дослідження, присвячене вивченню різних аспектів і проблем соціокультурної сфери, що має на меті систематизацію, узагальнення та перевірку спеціальних теоретичних знань і практичних навичок здобувача вищої освіти.

Дипломна робота може в свою чергу виконуватися у вигляді:

- дослідницької;
- практико-орієнтованої;
- реферативної роботи.

Тематика дипломних робіт, науковий апарат, структура опрацьовуються відповідно до загальних вимог до виконання кваліфікаційна робіт (Розділ 1), з урахуванням спеціальних вимог.

2.1.1. Дослідницький вид дипломної роботи

Виконання дослідницького виду дипломної роботи передбачає поглиблене теоретичне і емпіричне опрацювання теми дослідження (аналіз експериментів, спостережень, літературних джерел із досліджуваного питання).

Здобувачі вищої освіти повинні здійснити відбір, ретельне вивчення, систематизацію літератури, нормативної документації, методичних, статистичних та інтерактивних джерел інформації. Обсяг опрацьованої інформації має бути достатнім для подальшого проведення всебічного і глибокого аналізу досліджуваної проблеми. Основні положення необхідно не тільки цитувати, а й давати їм аргументоване обґрунтування.

Далі відповідно до поставлених завдань, проводиться всебічний аналіз зібраних матеріалів по проблемному полю дослідження,

робляться відповідні узагальнення і висновки, виробляється власна позиція щодо визначення способів теоретичного осмислення досліджуваної проблеми.

Зміст основної частини дослідницького виду дипломної роботи присвячується всебічному теоретичному вивченню соціокультурного явища (об'єкту дослідження), на якому зосереджена увага здобувача. Передбачається глибоке опрацювання і аналіз теми дослідження з Менеджменту СКД на основі узагальнення вітчизняного та зарубіжного досвіду.

Вивчення сучасного стану проблеми здійснюється у різних напрямках: історичному, психологічному, соціальному, економічному, етичному, тощо. Воно передбачає застосування: загальнонаукових (аналіз, узагальнення, систематизація) та конкретно-наукових методів наукового пізнання; методів дослідження (логіко-історичного, системного підходу та структурного аналізу); законів і правил логіки; законів відображення дійсності у мисленні та низки філософських категорій пізнання (аналіз і синтез; дедукція та індукція; узагальнення й порівняння; сходження від абстрактного до конкретного і навпаки).

Для виконання дослідницького виду дипломної роботи використовується різні *джерела інформації*:

- науково-теоретична література (монографії, статті, навчальні посібники, тощо);
- нормативно-законодавчі матеріали;
- акти (документи юридичного характеру, які встановлюють відносини між фізичними і юридичними особами);
- звітна документації закладів СКС, вивчена здобувачем під час проходження практик;
- статистичні дані (демографічні, економічні);
- публіцистичні видання;
- періодична преса.

Методична база дослідження передбачає поєднання різноманітних методів дослідження: емпіричні (опитування, анкетування, інтерв'ювання, статистичні методи, аналіз управлінських рішень, спостереження, вимірювання і т.д.); теоретичні (формалізація, класифікація, узагальнення, синтез, абстрагування, ідеалізація і т.д.).

Структурними компонентами дослідницької дипломної роботи є:

- теоретична частина;
- аналітична частина;
- правова частина;
- рекомендації або пропозиції теоретичного характеру, що стосуються вивчення окремих аспектів досліджуваної проблеми в сфері соціально-культурної діяльності.

Теоретична частина основного змісту дослідницької дипломної роботи присвячена розкриттю сутності основних понять, теоретичному опису досліджуваної проблеми:

- висвітлюються теоретичні та методичні позиції різних авторів;
- наводяться статистичні та практичні дані, що дозволяють у подальшому охарактеризувати сучасний стан об'єктно-предметного поля дослідження;
- розглядаються різні підходи до вирішення проблем.

В аналітичній частині дається:

- аналіз основних напрямів діяльності досліджуваного об'єкта, стану виявлених проблем, причин, що викликають як позитивні, так і негативні зміни;
- оцінка сучасного та перспективного розвитку розглянутого аспекту соціально-культурної діяльності;
- отримані результати представляються здобувачем в узагальненому вигляді.

Правова частина може бути включена в якості додаткового розділу. Вона передбачає:

- аналіз існуючої нормативно-законодавчої бази по темі дослідження;
- оцінку її розробленості;
- подання відповідних пропозицій та рекомендацій щодо подальшої опрацювання;
- складання правової документації щодо розглянутого аспекту соціально-культурної діяльності.

Приклади тематики дослідного виду дипломних робіт:

1. Культурно-спортивний комплекс Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка в структурі культурно-освітнього середовища міста Чернігів.

2. Форми організації дозвілля молоді у культурно-спортивних установах територіальних громад Чернігівського регіону.

3. Особливості організації дозвілля сімей у місті Ніжин на сучасному етапі.

4. Національний фестиваль як форма етнокультурного виховання студентської молоді м. Чернігів.

Об'єктом дослідницького виду дипломних робіт, можуть бути, наприклад:

- культурно-освітнє середовище міста Чернігів;
- організація дозвілля молоді у культурно-спортивних установах;
- державна політика України у сфері організації дозвілля сім'ї;
- форми етнокультурного виховання студентської молоді.

Предметом дослідницького виду робіт може бути дослідження:

- потенціалу культурно-спортивного комплексу університету;
- форми організації дозвілля молоді у культурно-спортивних установах територіальних громад Чернігівського регіону;

- політика державних органів міста Ніжин у сфері організації сімейного дозвілля;
- національний фестиваль як форма етнокультурного виховання студентської молоді.

Всі структурні компоненти повинні бути узгоджені між собою, відобразити сутність поставленої проблеми, сформульованих завдань і визначати послідовність кроків до досягнення мети.

Приклад:

Тема: Форми організації дозвілля молоді у культурно-спортивних установах територіальних громад Чернігівського регіону.

Об'єкт дослідження: організація дозвілля молоді у культурно-спортивних установах.

Предмет дослідження: форми організації дозвілля молоді у культурно-спортивних установах територіальних громад Чернігівського регіону.

Мета: охарактеризувати форми організації дозвілля молоді у культурно-спортивних установах територіальних громад Чернігівського регіону.

Завдання:

1. Розкрити поняття і особливості дозвілля молоді.
2. Охарактеризувати напрямки і форми організації дозвілля молоді у культурно-спортивних установах.
3. Виділити основні напрямки організації дозвілля молоді у культурно-спортивних установах територіальних громад Чернігівського регіону.
4. Виділити форми реалізації напрямків організації дозвілля молоді у культурно-спортивних установах територіальних громад Чернігівського регіону.

Результатом даного виду роботи має стати теоретично, емпірично і логічно обґрунтоване уявлення про об'єкт у предметному полі дослідження.

2.1.2. Практико-орієнтований вид дипломної роботи.

Виконання практико-орієнтованого виду дипломної роботи передбачає вивчення діяльності конкретної установи СКС. Результатом дослідження можуть виступати розроблені пропозиції і рекомендації не тільки теоретичного, а й методичного, практичного характеру, адресовані установам соціокультурної сфери.

Практико-орієнтований напрям дипломної роботи передбачає:

- теоретичний характер дослідження;
- предметне вивчення, систематизацію та узагальнення досвіду практичної діяльності конкретних установ СКС;
- визначення способів найбільш продуктивного розв'язання виявлених професійних управлінських проблем.

Тематика практико-орієнтованих робіт залежить від конкретних проблем, напрямів, сучасних тенденцій розвитку соціокультурної діяльності організацій СКС на муніципальному, регіональному і локальному рівнях.

Приклади тематики практико-орієнтованих робіт:

1. Естетичне виховання школярів в умовах культурно-дозвіллевих закладів м. Чернігів.

2. Соціалізація підлітків у клубі за місцем проживання (на прикладі молодіжного клубу «Покоління» міста Чернігів).

3. Організація культурно-дозвілєвої діяльності у національно-культурних центрах міста Чернігів.

4. Організація соціокультурного напрямку PR-діяльності Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

У змісті практико-орієнтованої дипломної роботи може бути представлено:

– характеристика основних напрямків діяльності та аналіз нормативно-правової бази установи СКС;

– визначення специфіки, форм, методів СКД конкретної установи СКС та аналіз проблемних питань, виявлених у практичній діяльності;

– розробка методичних рекомендацій, пропозицій щодо проведення різних заходів та реалізації інноваційних форм і методів роботи, орієнтованих на сучасні технології СКД з обґрунтуванням і послідовним описом пропонованих рішень виявлених проблем.

Усі компоненти наукового апарату практико-орієнтованої дипломної роботи повинні бути узгоджені між собою, відображати сутність досліджуваної проблеми, об'єкт і предмет дослідження.

Структурний зміст практико-орієнтованої дипломної роботи повинен відповідати цілям, поставленим завданням та відображати сутність досліджуваної проблеми.

Об'єктом практико-орієнтованого виду кваліфікаційної роботи може виступати напрямок діяльності установи соціально-культурної сфери, різні аспекти і проблеми її функціонування.

Предметом практико-орієнтованого виду кваліфікаційної роботи може бути дослідження:

– системи управління культурно-дозвілєвих комплексом;
– модернізація системи застосування інформаційних технологій в музеї;

– вдосконалення маркетингової діяльності клубних установ м. Чернігова.

У структурно-змістовному плані практико-орієнтована робота, як і теоретична дипломна робота, включає в себе теоретичну частину

(див. 2.1.1) і практико-орієнтовану частину, що має ключове значення.

Практико-орієнтована частина передбачає:

- вивчення предмету дослідження, тобто практичного досвіду роботи, спрямованої на вирішення проблеми;
- визначення та розробку пропозицій, орієнтованих на розвиток технологій, форм і методів СКД в установах соціокультурної сфери.

Додаткові розділи можуть включати:

- правову частину (див. 2.1.1);
- економічні розрахунки показників ефективності заходів;
- рекомендації, пропозиції теоретичного і практичного характеру з вивчення проблем Менеджменту СКД.

Приклад:

Тема: Форми культурно-дозвілєвої діяльності у «Міському культурному центрі» міста Чернігів.

Об'єкт дослідження: культурно-дозвілєвої діяльності у культурних центрах України.

Предмет дослідження: форми культурно-дозвілєвої діяльності у «Міському культурному центрі» міста Чернігів.

Мета: визначити форми культурно-дозвілєвої діяльності у «Міському культурному центрі» міста Чернігів.

Завдання:

1. Розкрити зміст поняття «культурний центр».
2. Охарактеризувати структуру діяльності культурних центрів.
3. Виділити форми культурно-дозвілєвої діяльності у культурних центрах.
4. Визначити напрями та форми культурно-дозвілєвої діяльності у «Міському культурному центрі» міста Чернігів.

У якості основних джерел інформації при написанні даного виду роботи виступають: наукова і теоретична література; статистична та нормативно-правова документація конкретної установи СКС (законодавчі та правові акти, Статут, Положення тощо); плани

роботи; річні звіти діяльності та інша службова документація; матеріали та звітна документація з ознайомчої, організаційної, виробничої, технологічної практик, які стосуються досліджуваної установи. Використання такої інформаційно-теоретичної бази при написанні практико-орієнтованої роботи дозволяє здобувачу виявити не тільки особливості, принципи і проблеми організації СКД, але і системи управління установою СКС у цілому, і на основі отриманих результатів запропонувати інноваційні підходи і способи їх вирішення.

Методичну базу дослідження становлять теоретичні та емпіричні методи дослідження, що використовуються обов'язково.

До особливих вимог, що пред'являються до практико-орієнтованої дипломної роботи відносяться:

- орієнтованість дослідження на вивчення практичного досвіду діяльності установ, центрів, клубів і т.д.;

- наявність і обґрунтованість висунутих практико-орієнтованих пропозицій, рекомендацій по вирішенню проблеми.

2.1.3. Реферативний вид дипломної роботи

Також кваліфікаційна робота може бути виконана і представлена у вигляді реферату дипломної роботи, виконання якого передбачає здійснення систематизованого аналітичного огляду теми дослідження, опис з різних кутів проблеми, що стала предметом вивчення.

Така робота виконується на основі реферативного викладу науково-теоретичної літератури і джерел інформації з теми дослідження. Тут, як правило, використовуються класифікаційні підходи (наприклад, за автором, за методом, за підходами, за періодами розвитку, за формами, тощо). З такої класифікації здобувачу необхідно виокремити певні закономірності у вивченні теми, характерні особливості даної проблеми, визначати значущість представленої класифікації, тощо.

Основу методичної бази реферативного виду дипломної роботи складають теоретичні методи дослідження.

2.2. КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА У ВИГЛЯДІ ДИПЛОМНОГО ПРОЄКТУ

Дипломний проєкт – це вид кваліфікаційної роботи, результати дослідження якого орієнтовані на розробку практичних рекомендацій, заходів, акцій, проєктів, програм вдосконалення діяльності установ СКС; розвитку інноваційних технологій СКД, тощо.

Виконання даного виду кваліфікаційної роботи дозволяє здобувачу вищої освіти продемонструвати:

- ступінь оволодіння технологією соціокультурного проєктування;
- здатність організації та проведення культурних заходів, акцій;
- здатність обґрунтування ідеї соціокультурного проєкту, визначення цілей, завдань та засобів їх вирішення.

Тематика дипломних проєктів визначається актуальністю проблем у розвитку соціокультурної сфери і охоплює різні напрями, форми, види діяльності конкретних установ СКС та суб'єктів культури.

Об'єктом дипломного проєкту може виступати діяльність культурних центрів, конкретних установ СКС, або будь-яких структурних підрозділів СКС, що підлягають реконструкції або вдосконаленню у рамках дослідження.

Предметом дипломного проєкту можуть стати такі напрями дослідження:

- вдосконалення технологій СКД (на прикладі конкретної установи СКС);
- прогнозування впливу технічного прогресу на роботу установи, центру, підприємства СКС;
- розробка інноваційних технологій СКД (на прикладі діяльності установи СКС);
- моделювання процесів СКД (на муніципальному, регіональному, локальному рівні).

Приклад:

Тема: Розробка проєкту по використанню PR-технологій у соціокультурній діяльності Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

Об'єкт дослідження: соціокультурна діяльність Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

Предмет дослідження: розробка проекту по впровадженню PR-технологій в соціокультурну діяльність Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

Мета: розробити проект по використанню PR-технологій у соціокультурній діяльності Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

Завдання:

1. Розкрити сутність, функції і специфіку PR-технологій у СКС.
2. Охарактеризувати досвід використання PR-технологій у СКД Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.
3. Розробити і обґрунтувати стратегію використання PR-технологій в соціокультурній діяльності університету.
4. Розробити проект з використання PR-технологій в соціокультурній діяльності Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

Цільова установка дипломних проектів може бути орієнтована на створення оптимальних умов природного розвитку культури як самодостатнього явища та на покращення ефективності процесів життєдіяльності людини, соціальної групи, регіону, де культура виступає засобом і умовою такої оптимізації.

Наприклад, *метою* дипломного проекту може бути:

- пошук оптимальних механізмів регулювання соціокультурних процесів на рівні особистості, соціальної групи, етнокультурної спільноти, регіону, суспільства в цілому;
- створення умов оптимізації становлення і розвитку різних суб'єктів культури (самодіяльних груп, об'єднань, клубів, асоціацій, рухів);
- вироблення методологічних підстав державної культурної політики;
- підтримка пріоритетних напрямів і видів СКД, що мають суспільну й особистісну значимість та сприяють розвитку художньої, моральної, історичної, екологічної культури особистості, створенню духовно насиченого «культурного простору»;

- подолання проблем шляхом змістовних і структурних змін у соціокультурному середовищі та в основних сферах життєдіяльності особистості;

- створення умов успішної самореалізації людини за рахунок оптимізації її способу життя, форм і способів взаємодії із соціокультурним середовищем.

Залежно від особливості структурного змісту, *завдання* проєкту визначаються наступним чином:

- аналіз ситуації, всебічна діагностика проблем, чітке визначення їх джерела і характеру;

- пошук і розробка на індивідуальному й соціальному рівнях варіантів рішень даної проблеми з урахуванням наявних ресурсів та оцінка можливих наслідків реалізації кожного з варіантів;

- вибір та проєктне оформлення найбільш оптимального рішення соціально прийнятних і культурно обґрунтованих рекомендацій, здатних здійснити бажані зміни в об'єктній області проєктування;

- розробка організаційних форм впровадження проєкту у соціальну практику і умов, що забезпечують його реалізацію у матеріально-технічному, фінансовому, правовому відношенні.

Орієнтовна *тематика дипломних проєктів*:

1. Проєкт створення та функціонування нових центрів культури і дозвілля.

2. Проєкт програми сімейного відпочинку для жителів міста Чернігова.

3. Проєкт відродження етнічної культури як фактору зміцнення соціальних зв'язків у місті Чернігів.

4. Проєкт програми з естетичного виховання школярів у закладах СКС міста Чернігова.

5. Соціокультурний проєкт відродження народних ремесел Чернігівщини.

Дипломний проєкт складається з основних частин:

- теоретичної;

- аналітичної;

- проєктної;

- додаткових (економічної, графічної, розрахункової та ін.)

У теоретичній та аналітичній частинах кваліфікаційної роботи у вигляді дипломного проєкту:

- дається загальна характеристика структури та діяльності установи СКС (основні напрями, види та форми СКД, особливості технологічного та організаційного процесів, підсумки діяльності за певний проміжок часу);

- виявляються проблеми функціонування об'єктної області проектування (діяльності установи СКС, культури регіону, середовища і умов життєдіяльності особистості, соціальної групи, тощо);

- аналізуються: основні показники, що характеризують досліджуваний напрямок діяльності установи СКС; реальні проблеми, протиріччя; ресурси; зовнішні та внутрішні фактори впливу на ефективність використовуваних форм і методів роботи СКД;

- визначаються потенційні можливості здійснення змін сучасного стану об'єкта проектування за допомогою різних технологій СКД.

Проєктий етап кваліфікаційної роботи виконується на основі детального вивчення різних джерел інформації, нормативно-законодавчих матеріалів, правових актів, облікової та звітної бухгалтерської документації, статистичних даних, тощо (див. 2.1.1).

Особлива увага приділяється використанню теоретичних (див. 2.1.1), емпіричних (опитування, анкетування, інтерв'ювання, контент-аналіз), і статистичних методів дослідження (аналіз управлінських рішень, спостереження, вимірювання, тощо).

Проєктна частина кваліфікаційної роботи спрямована на вироблення проєктних рішень, що здійснюється на основі аналізу проведеного у дослідницькій частині роботи і передбачає опрацювання різних напрямів та можливостей подолання проблеми у залежності від конкретних умов реалізації.

Структура проєктної частини кваліфікаційної роботи відображає алгоритм її розробки і реалізації, тобто показує послідовність вирішення завдань: від окреслення «проблемного поля» у рамках тієї чи іншої сфери соціокультурного життя до цільових координат, що характеризують параметри її оптимального стану, а потім до практичних заходів, необхідних для вирішення проблем.

Проєктна частина кваліфікаційної роботи формується з двох блоків, кожен з яких містить свої структурні компоненти.

Структура проєктної частини

1. Проблемно-цільовий блок:

- обґрунтування проєкту;
- соціальна база проєкту;
- ідея проєкту;
- мета проєкту;
- завдання проєкту;
- база реалізації проєкту;
- термін реалізації проєкту;
- рівень проєкту;
- виконавці та співвиконавці;
- нормативно-правове обґрунтування проєкту;
- матеріально-технічне, кадрове, фінансово-економічне забезпечення проєкту.

2. Інструментально-змістовний блок:

- етапи реалізації проєкту;
- основні напрями і види діяльності по реалізації проєкту;
- форми реалізації проєкту;
- заходи, що проводяться у рамках реалізації проєкту;
- розрахунок ефективності реалізації проєкту;
- очікувані результати реалізації проєкту.

У процесі підготовки проєктної частини кваліфікаційної роботи необхідно послідовно відобразити кожен структурний компонент як проблемно-цільового так і інструментально-змістового блоку:

ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ЗМІСТ ПРОБЛЕМНО-ЦІЛЬОВОГО БЛОКУ

Обґрунтування проєкту:

- виділяється пріоритетний напрямок розвитку соціокультурного життя;
- дається характеристика проблемного поля, тобто опис ситуації, яка визначає актуальність і пріоритетність даного напрямку або сфери соціокультурного життя;
- наводяться певні докази важливості означених проблем, конкретні дані, що характеризують ситуацію.

Соціальна база проекту – характеристика тих категорій і груп населення, які мають відношення до проблеми дослідження, виступають в якості аудиторії заходів і акцій у рамках проекту:

– вказується аудиторія проекту (соціальна категорія або група населення);

– дається характеристика проблем, потреб, інтересів, особливостей тієї чи іншої категорії або соціальної групи, якій адресований проект.

– крім соціально-демографічних характеристик (стать, вік, професія та ін.) враховується спосіб життя типового представника даної групи, його становище у суспільстві, коло інтересів, тощо.

Ідея проекту (коротке обґрунтування задуму).

Мета проекту – фіксація бажаного стану цілі, якого необхідно досягти в результаті реалізації проекту.

Завдання проекту – це більш конкретні кроки, які в змістовій частині проекту можна забезпечити (вирішити) відповідними заходами.

База реалізації проекту – об'єкти інфраструктури культури, освіти, дозвілля, спорту (культурно-дозвільні центри, бібліотеки, кінотеатри, спортивні зали, заклади освіти, тощо) і суб'єкти реалізації проекту (виконавці та співвиконавці).

Термін реалізації проекту. У кваліфікаційній роботі повинні бути вказані конкретні терміни, дати реалізації всього проекту, а також окремих його етапів.

Рівень проекту. Характеризується масштабом аналізованої ситуації, тобто визначає радіус дії проекту:

– державний – спрямований на вирішення соціокультурних проблем загальнонаціонального масштабу, типових для більшості регіонів України, які суттєво впливають на зміст і характер життєдіяльності громадян, незалежно від місця їх проживання;

– регіональний – актуалізує специфічні регіональні проблеми, які можуть бути загальними на більшості територій України;

– локальний – розв'язання проблем певної соціальної групи, виявлених у конкретних життєвих обставинах, які можуть розглядатися в якості типових для даної категорії населення у масштабах всієї країни.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ

Матеріально-технічне, кадрове, фінансово-економічне забезпечення проекту

В економічному обґрунтуванні проекту вказуються:

- джерела фінансування,
- розподіл фінансових витрат,
- частки бюджетного і позабюджетного фінансування тих чи інших розділів проекту, які відповідають державним або регіональним програмам, конкурсним умовам різних фондів, тощо;
- проводиться оцінка витрат,
- прораховуються можливі джерела фінансування проекту.

Характеристика та зміст інструментально-змістовного блоку

У ньому відображені етапи та основний зміст діяльності у рамках реалізації проекту. Цей розділ здобувачу вищої освіти доцільно оформити у змістовно повному текстовому та табличному варіантах, що дозволить оперативно оцінити проєкт і отримати інформацію у необхідному обсязі.

Етапи реалізації проекту:

- діагностичний;
- нормативно-прогнозуючий;
- концептуальний;
- проєктно-плановий;
- виконавсько-впроваджувальний;
- контрольньо-корекційний.

Основні напрямки і види діяльності по реалізації проекту визначаються у залежності від специфіки кожного етапу, що передбачає послідовне відтворення конкретних кроків щодо вирішення основних завдань проєкту, за допомогою яких структурується змістовний блок проєкту. Їх визначення залежить як від характеру проблеми і основної ідеї проєкту, так і від потенційних можливостей, ресурсів відповідної проєктної області.

Виділення конкретних напрямів або видів СКД з визначенням домінування одного з них (наприклад, інформаційно-освітнього, навчального, художньо-творчого, соціально-творчого, професійно-орієнтованого, культурно-охоронного, фізкультурно-оздоровчого, культурно-реабілітаційного і т. д.) визначає не тільки тип проєкту, але і характеризує пріоритетний спосіб організації активності аудиторії по його реалізації.

Форми реалізації проєкту. Залежно від ідеї проєкту, змісту діяльності і наявних ресурсів, формою реалізації проєкту може бути:

- соціокультурний центр;
- центр народної творчості;
- громадське об'єднання;
- фонд;
- клуб;
- окремий захід;
- цикл заходів (диспутів, дискусій, конференцій, аукціонів);
- цикл акцій (політичних, екологічних, тощо);
- конкурсна програма, тощо.

Основні заходи у рамках реалізації проєкту подаються у схематично-описовому вигляді.

Розрахунок ефективності реалізації проєкту

Для розрахунку ефективності реалізації проєкту з урахуванням форм, видів діяльності культурно-дозвіллевих закладів (далі КДЗ) та їх нормативно-правового обґрунтування, необхідно використовувати перелік показників оцінки ефективності діяльності КДЗ.

АЛГОРИТМ ПРОВЕДЕННЯ РОЗРАХУНКІВ СКЛАДАЄТЬСЯ З НАСТУПНИХ ЕТАПІВ

1. Розрахунок показників соціальної ефективності діяльності установ СКС

1.1. Відвідуваність культурно-дозвіллевих заходів, що проводяться державними та муніципальними установами культури у звітному році, розраховується за формулою:

$$B = \frac{B_{зв}}{Ч_{ср}}$$

B – відвідуваність культурно-дозвіллевих заходів, що проводяться державними (муніципальними) установами культури у звітному році;

$B_{зв}$ – число відвідувачів культурно-дозвіллевих заходів у населеному пункті у звітному році;

$Ч_{ср}$ – середньорічна чисельність населеного пункту у звітному році.

1.2. Відвідуваність культурно-дозвіллевих заходів, що проводяться державними (муніципальними) установами культури у році, що передує звітному, розраховується за формулою:

$$Вп = \frac{Впер}{Чпер}$$

Вп – відвідуваність культурно-дозвіллевих заходів, що проводяться державними (муніципальними) установами культури у році, що передує звітному;

В_{пер} – число відвідувачів культурно-дозвіллевих заходів у населеному пункті у році, що передує звітному;

Ч_{пер} – середньорічна чисельність населеного пункту у році, що передує звітному.

1.3. Динаміка відвідуваності культурно-дозвіллевих заходів, що проводяться державними та муніципальними установами культури в звітному році по відношенню до попереднього,%, розраховується за формулою:

$$ДВ = \frac{В}{Вп} \times 100\%$$

ДВ – динаміка відвідуваності культурно-дозвіллевих заходів, що проводяться державними (муніципальними) установами культури,%;

В – відвідуваність культурно-дозвіллевих заходів, що проводяться державними (муніципальними) установами культури у звітному році;

Вп – відвідуваність культурно-дозвіллевих заходів, що проводяться державними (муніципальними) установами культури у році, що передує звітному.

Для розрахунків оцінки ефективності діяльності КДЗ, необхідні наступні дані:

1) число відвідувачів культурно-дозвіллевих заходів у населеному пункті у звітному році;

2) середньорічна чисельність населеного пункту у звітному році;

3) число відвідувачів культурно-дозвіллевих заходів у населеному пункті у році, що передує звітному;

- 4) середньорічна чисельність населеного пункту у році, що передує звітному;
- 5) число культурно-дозвіллевих заходів у звітному році;
- 6) число установ культурно-дозвіллевого типу у населеному пункті у звітному році;
- 7) витрати кдз всього у звітному році;
- 8) витрати кдз на соціально значущі заходи за звітний рік;
- 9) надходження у кдз за звітний рік від основних видів статутної діяльності;
- 10) відвідуваність культурно-дозвіллевих заходів, що проводяться державними (муніципальними) установами культури у році, що передує звітному.

2. Підсумкові дані

Підсумковими даними є результати розрахунків, які по мірі проведення фіксуються у таблиці 1.

Таблиця 1

Результати розрахунків оцінки ефективності діяльності установ культурно-дозвіллевого типу

№ з/п	Найменування показника	Пункт проведення розрахунків	Розрахункове значення показника	Од. вим.
1	Відвідуваність культурно-дозвіллевих заходів, що проводяться державними та муніципальними установами культури у звітному році			од.
2	Динаміка відвідуваності культурно-дозвіллевих заходів, що проводяться державними та муніципальними установами культури у звітному році по відношенню до попереднього			%
3	Кількість культурно-дозвіллевих заходів на одну установу СКС у звітному році			од.
4	Частка соціально-значущих культурно-дозвіллевих заходів від загального числа проведених заходів у звітному році			%

Очікувані результати від реалізації проекту

Проективна частина кваліфікаційної роботи повинна містити матеріал, який має практичну цінність. Всі пропозиції та рекомендації повинні носити конкретний характер, що дозволить здійснити їх практичне застосування.

Основні вимоги, до змісту та результатів кваліфікаційної роботи у вигляді проекту відображені в п. 2.1. методичних вказівок.

Особливі вимоги, що пред'являються до проектної частини кваліфікаційної роботи:

- відповідність виду проекту спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності;
- обґрунтованість актуальності та соціальної значущості проекту на регіональному (муніципальному) рівні;
- затребуваність очікуваних результатів проекту на регіональному (муніципальному) рівні і зацікавленість цільової аудиторії у його реалізації;
- ступінь розробленості проектної ідеї;
- оптимальність обраної стратегії для досягнення мети;
- відповідність поставлених завдань сформульованій меті проекту;
- відповідність інструментально-змістовного блоку проекту поставленим завданням;
- обґрунтованість висунутих пропозицій, методів, форм вирішення проблеми, відображених у проекті;
- логічна побудова системи і змісту реалізації проекту;
- відповідність механізмів реалізації проекту очікуваним результатам;
- оригінальність, інноваційний характер пропонованих шляхів та методів вирішення проблеми;
- можливість взаємодії між суб'єктами, які беруть участь у майбутній реалізації проекту;
- ступінь участі у проекті громадськості, населення і волонтерів;
- відповідність оформлення дипломного проекту вимогам ВАК.
- грамотне використання і володіння понятійно-категоріальним апаратом при виконанні і захисту проектної частини.

Результат роботи над дипломним проектом повинен демонструвати як технологію впровадження запропонованих способів вирішення проблеми, так і очікуваний результат позитивної зміни кількісних і якісних показників наявного стану об'єкта. Проектні пропозиції повинні мати практико-орієнтований характер їх реалізації у конкретних установах СКС.

3. ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Кваліфікаційна робота повинна бути актуальна за тематикою. З метою урізноманітнення тематики кваліфікаційних робіт кафедра і здобувачі можуть звертатися до різних закладів соціокультурної сфери з пропозицією створення напрямів тем.

Тематика кваліфікаційних робіт розробляється НПП кафедри «Музичного мистецтва та менеджменту соціокультурної діяльності», розглядається і затверджується на засіданні кафедри. Перелік тем кваліфікаційних робіт щорічно доводиться до відома здобувачів.

Тематика робіт різноманітна і визначає лише напрямки, за якими студент може зробити свій власний вибір. Студент може запропонувати і власну проблему, вирішення якої, на його думку, буде актуальним на сучасному етапі соціокультурного розвитку Чернігівського регіону.

Під час обговорення теми кваліфікаційної роботи з науковим керівником враховуються індивідуальні наукові уподобання здобувача та практичний досвід його роботи у процесі ознайомчої, організаційної, виробничої, технологічної практик.

Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт

1. Адміністративне управління закладами СКС (на прикладі ...).
2. Досвід арт-менеджменту Чернігівського регіону (на прикладі ...).
3. Взаємодія державних установ СКС із громадськими організаціями у соціокультурному розвитку міста, села (на прикладі ...).
4. Взаємодія самодіяльної художньої творчості і професійного мистецтва при організації соціокультурних заходів (на прикладі ...).
5. Взаємозв'язок між організаційно-правовою та господарською діяльністю у державних установах СКС (на прикладі ...).
6. Вплив організації соціокультурної діяльності установи СКС на ефективність її роботи (на прикладі ...).
7. Вплив змісту соціокультурних заходів на економічну рентабельність установи СКС (на прикладі ...).
8. Впровадження ІКТ у діяльність установ СКС Чернігівського регіону (на прикладі ...).

9. Впровадження міжнародного досвіду PR-менеджменту у закладах культури Чернігівського регіону (на прикладі...).

10. Впровадження сучасних ігрових технологій у соціокультурну діяльність (на прикладі...).

11. Впровадження інноваційних форм роботи у музейну діяльність (на прикладі ...).

12. Управління дитячими об'єднаннями у клубних установах (на прикладі ...).

13. Застосування маркетингових концепцій в управлінні організаціями СКС (на прикладі...).

14. Інноваційні культурно-дозвілєві форми роботи з різними категоріями населення (на прикладі ...).

15. Корпоративна культура як складова іміджу організації СКС (на прикладі ...).

16. Некомерційні організації у системі соціокультурної роботи з населенням: сучасний стан, проблеми, перспективи (на прикладі ...).

17. Організаційна культура як елемент ефективного управління установами СКС (на прикладі ...).

18. Організація клубних і гурткових форм соціокультурної діяльності (на прикладі ...).

19. Організація виставкової діяльності мистецьких установ (на прикладі ...).

20. Організація відпочинку та розваг у соціально-дозвілєвих центрах для людей з особливими потребами і ветеранів (на вибір) (на прикладі...).

21. Організація діяльності центрів дозвілля в умовах ринкових відносин (на прикладі...).

22. Організація естрадних фестивалів і конкурсних програм (на прикладі ...).

23. Організація концертно-гастрольної діяльності установ СКС (на прикладі ...).

24. Організація культурно-дозвілєвої роботи із соціально незахищеними сім'ями (на прикладі ...).

25. Організація менеджменту фізкультурно-оздоровчого дозвілля (на прикладі ...).

26. Організація рекламної діяльності установ культури і мистецтва (театру, бібліотеки, музею тощо) (на прикладі...).

27. Організація соціокультурної роботи з дітьми та підлітками за місцем проживання (на прикладі ...).

28. Організація та зміст дозвілля студентської молоді (на прикладі ...).

29. Особливості організації весільного обряду Чернігівщини (на прикладі ...).

30. Особливості організації і основні тенденції розвитку народних свят (на прикладі ...).

31. Особливості організації самодіяльної художньої творчості в сільській місцевості (на прикладі ...).

32. Особливості організації творчо-виробничої діяльності парку культури і відпочинку (на прикладі ...).

33. Особливості творчо-виробничої діяльності театральних установ (на прикладі ...).

34. Підвищення ефективності керівництва професійним творчим (аматорським, самодіяльним) художнім колективом (на прикладі ...).

35. Підвищення ефективності творчо-виробничої діяльності працівників закладів культури (на прикладі ...).

36. Реалізація соціокультурних програм в установах СКС музейного типу (на прикладі ...).

37. Реалізація соціокультурного змісту народної художньої творчості при організації культурно-просвітницьких заходів (на прикладі ...).

38. Розвиток PR-менеджменту в системі маркетингових комунікацій організацій СКС (на прикладі ...).

39. Розвиток взаємодії установ СКС, освіти, соціального захисту і туризму при організації соціокультурної діяльності у територіальних громадах (на прикладі ...).

40. Впровадження сучасних форм соціокультурної діяльності у роботі з людьми з особливими потребами (на прикладі ...).

41. Розвиток сучасних форм соціокультурної діяльності у державних установах культури: проблеми, протиріччя, шляхи вирішення (на прикладі ...).

42. Розвиток технологій соціокультурної діяльності з різними групами населення (на прикладі ...).

43. Роль громадських організацій у соціокультурному розвитку дітей та молоді (на прикладі ...).

44. Роль дозвіллевої діяльності у соціальній реабілітації дітей з особливими потребами (на прикладі ...).

45. Роль мистецьких традицій Чернігівщини у формуванні соціокультурної простору регіону (на прикладі ...).

46. Сільські заклади культури: тенденції і перспективи розвитку (на прикладі ...).

47. Специфіка індустрії дозвілля Чернігівщини, проблеми та перспективи розвитку (на прикладі...).

48. Спортивно-дозвільні технології в роботі з підлітками: муніципальний досвід (на прикладі ...).

49. Стратегічне управління діяльністю установ СКС (на прикладі ...).

50. Театралізація як засіб організації культурно-дозвільної діяльності (на прикладі ...).

51. Удосконалення менеджменту самодіяльного театального колективу (хореографічного, вокального, оркестрового тощо) (на прикладі ...).

52. Удосконалення менеджменту самодіяльної художньої творчості (на прикладі ...).

53. Удосконалення нормативно-правових та організаційних умов соціокультурної діяльності рекреаційних комплексів, санаторно-курортних та паркових закладів Чернігівської області (на прикладі ...).

54. Удосконалення системи дозвільної та соціально-виховної роботи з жителями територіальних громад (на прикладі ...).

55. Удосконалення системи соціокультурної діяльності у закладах середньої та вищої освіти (на прикладі ...).

56. Удосконалення системи управління установами СКС міста, села (на прикладі ...).

57. Удосконалення технологій організації клубних форм соціально-культурної діяльності в місті, селі (на прикладі ...).

58. Удосконалення технології управління проектами в установі СКС (на прикладі...).

59. Удосконалення соціокультурної діяльності туристичних агенцій Чернігівського регіону (на прикладі ...).

60. Формування іміджу установи СКС як умова покращення ефективності її діяльності (на прикладі...).

4. ВИМОГИ ДО ПЕРЕВІРКИ ТЕКСТУ ЧЕРЕЗ СИСТЕМУ «АНТИПЛАГІАТ»

Згідно Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка кожен студент повинен уникати плагіату у кваліфікаційній роботі.

Кваліфікаційна робота проходить через систему автоматизованої перевірки текстів на наявність запозичень «Антиплагіат».

1) Відсоток унікальності тексту у кваліфікаційній роботі повинен бути не менше 85% (це пояснюють специфікою предмета і теми, а також необхідністю в цитуванні).

2) Якщо показник унікальності в межах 55-65%, то кваліфікаційна робота відправляється назад на доопрацювання;

3) Якщо унікальність тексту менш, ніж 55%, то студент повинен переробити свою кваліфікаційну роботу і ризикує бути не допущеним до захисту.

Перелік онлайн сервісів, платформ та програм для перевірки на плагіат: UNICHECK, Strikeplagiarism, Etxt Antiplagiat, Advego Plagiatius, Content watch, Be1, Monster Antiplagiat Pro, Plagiarisma, Copyscape, Analysis.

Перевірку на плагіат здійснює Наукова бібліотека Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка:
<https://strikeplagiarism.com>

Програми для перевірки на плагіат у вільному доступі

UNICHECK

<https://unicheck.com/uk-ua/free-plagiarism-checker-online>

Etxt Antiplagiat

<https://www.etxt.ru/antiplagiat/>

Advego Plagiatus

<https://advego.com/antiplagiat/>

Content watch

<https://content-watch.ru/text/>

Be1

<https://be1.ru/antiplagiat-online/>

Plagiarisma

<https://plagiarisma.ru>

Text.ru

<https://text.ru/antiplagiat>

PR-CY.ru

<https://pr-cy.ru/unique/>

Після написання кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен:

Написати заяву, про те, що у його кваліфікаційній роботі не міститься елементів академічного плагіату (Дод. 4) та згоду про те, що його кваліфікаційна робота буде направлена до репозитарію Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка і збережена у базі даних для майбутньої перевірки плагіату (Дод. 5).

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

5.1. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрушків Б. М., Кузьмін О. Є. Основи менеджменту. Львів, 1995. 294 с.
2. Бакуменко В. Д., Надолшінпй П. І. Теоретичні та організаційні засади державного управління. Київ, 2003. 162 с.
3. Баумоль У. Исполнительские искусства. Экономическая теория. The World of Economics (1991). Москва: *Инфра-М*, 2004. С. 665-670.
4. Бутенко Н. Ю., Черпак А. Є. Методичні рекомендації та завдання для підготовки до міждисциплінарного тренінгу для студентів спеціальності «Менеджмент організацій» магістерських програм «Менеджмент корпорацій», «Менеджмент малого бізнесу», «Менеджмент інноваційної діяльності». Київ, 2008. 70 с.
5. Великочий В. С., Шикеринець В. В. Менеджмент соціокультурної діяльності (самостійна робота студентів) Івано-Франківськ, 2018. 284 с.
6. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва. Підприємницький стиль Львів, 2008. 357 с.
7. Головач Н. М. Менеджмент культури в контексті сучасних соціокультурних перетворень. Культура і сучасність: альманах. Київ: Міленіум, 2017. №2. С. 10-15.
8. Головач Н. М. Трансформація культурної соціалізації сучасної молоді. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал*. Київ: Міленіум, 2017. № 3. С. 43–47.
9. Джек Траут, Ел Райс. Маркетингові війни Переклад: В'ячеслав Стельмах Київ: Фабула, 2019. 240 с.
10. Должанський І. З. Мотиваційні моделі управління потенціалом підприємства. *Академічний огляд*. 2013. № 1. С. 76-81.
11. Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки Київ, 2012. 448 с.
12. Копієвська О. Р., Шевченко Н. О. Соціокультурний менеджмент: історія, теорія та сучасні практики Київ, 2019. 328 с.

13. Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність. Суми, 2017. 122 с.
14. Кремадес Алехандро. Мистецтво фандрейзингу. Київ, 2019. 208.
15. Міська комплексна програма «Культура і мистецтво м. Чернігова». URL: <https://chernigiv-rada.gov.ua/miski-programy/id-1579/> (дата звернення: 17.07.2020).
16. Музычук В. Ю. Должно ли государство финансировать культуру? Москва: *Институт экономики РАН*, 2012. 60 с.
17. Нестерова И. А. Формирование профессиональной направленности студентов-психологов. Энциклопедия Нестеровых URL: <http://odiplom.ru/lab/formirovanie-professionalnoi-napravlenosti.html> (дата звернення: 17.07.2020).
18. Петрова І. В. Проектування в соціокультурній сфері. Київ, 2007. 372 с.
19. Положення про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : Постанова Каб. Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-п#Text> (дата звернення: 17.07.2020).
20. Проект Закону України «Про меценатство». URL: <http://tur.kosiv.info/regulations/528-закон-україни-«про-меценатство»-проект.html> (дата звернення: 17.07.2020).
21. Рубинштейн А. Я. Могут ли исполнительские искусства быть прибыльными? *ВТЭ* № 1, 2017, с. 88-108
22. Соколова А. М., Чернявська О. В. Фандрайзинг Київ, 2013. 188 с.
23. Солдатенко О. І. Використання місцевого музичного туризму при підготовці студентів спеціальності «Музичне мистецтво» та «Менеджмент соціокультурної діяльності». *Сучасні педагогіка та психологія: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень*: Матеріали міжнар. наук.-прак. конф. (м. Київ, Україна, 10–11 липня 2020 року). Київ, 2020. Ч.ІІ. С. 31–35.
24. Солдатенко О. І. Підготовка менеджерів соціокультурної діяльності до організації дозвілля учнів старших класів. *Вісник ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка*. 2017. Вип. 149. С. 224-227.
25. Стандарт вищої освіти України зі спеціальності 028 Менеджмент соціокультурної діяльності [Чинний від 2019-06-20]. Київ, 2019. 16 с. (Інформація та документація).

26. Тамбовцев В. Л. Причины «болезни издержек» Баумоля: низкая производительность или культурные стереотипы? *Журнал НЭА*. № 2(14), 2012. С.132-134

27. Терентьева Н. А., Скорик Т. В., Дорошенко Т. В. Підготовка майбутніх фахівців напряму «Менеджмент соціокультурної діяльності»: виклики сучасності. *Вісник Черкаського університету*. 2017. № 17-18. С. 86-94

28. Устюжанина Л. В. Культурное картирование: шаг за шагом. *Вестник МГУКИ*. 2011. №4. 2011. С. 31-40

29. Флорид Р. Креативный класс. Люди, которые создают будущее. *Манн, Иванов и Фербер*, 2019. 384 с.

30. Шморгун Л. Г. Менеджмент організацій. Київ, 2010. 452 с.

31. Щербина-Яковлева О. Ю. Менеджмент соціокультурної діяльності як напрям наукового та технологічного знання. Частина 1. Дидактика, логіка, методологія. Суми, 2018. 207 с.

32. Яроміч С. А. Менеджмент у сфері культури. Одеса, 2006. 274 с.

33. Ящук Т. А. Сутність концепції людського капіталу. *Сталий розвиток економіки*. 2013. №4 [21]. С. 71-75

34. Baumol W.J., Bowen W.G. Performing Arts, The Economic Dilemma: a study of problems common to theater, opera, music, and dance. Cambridge, Mass.: M.I.T. Press, 1966

5.2. ПЕРЕЛІК ДРУКОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ У БІБЛІОТЕЦІ ЗВО

1. Виноградський М. Д. Організація праці менеджера: Навч. посібник. Київ, 2002. 518 с.

2. Лукашевич М. П. Менеджмент соціальної роботи. Теорія і практика : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ, 2007. 296 с.

3. Михеева Н. А. Менеджмент в социально-культурной сфере: (социально-экономические механизмы и методы управления): учеб. пособие. Санкт-Петербург, 2000. 170 с.

4. Нестуля О. О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджерів : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ, 2013. 288 с.

5. Нестуля О. О. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера. Уроки видатних підприємців: навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ, 2013. 358 с.

6. Руденский Е. В. Основы психотехнологии общения менеджера : учеб. пособ. Москва, 1998. 180 с.

7. Тимошенко И. И. Менеджер организации: Учебное пособие для менеджера. Киев, 1999. 350с.

8. Уткин Э. А., Драчева Е. Л., Кочеткова А. И., Юликов Л. И. Сборник ситуационных задач, деловых и психологических игр, тестов, контрольных заданий, вопросов для самопроверки по курсу "Менеджмент". Москва, 2000. 192 с.

9. Уткин Э. А. Профессия – менеджер. Москва, 1992. 176 с.

10. Черкасов В. В. Управленческая деятельность менеджера : Учебник для студ. экономич. спец. вузов. Киев, 1998. 478 с.

11. Штемманн П., Венцель М. Секреты преуспевающего менеджера. Москва, 1998. 128 с.

5.3 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Державний комітет статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 19.08.2020).

2. Міністерства освіти та науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua> (дата звернення: 19.08.2020).

3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 19.08.2020).

4. Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. І. Чижевського. Електронні бібліотеки України. Електронні бібліотеки світу. URL: <http://www.library.kr.ua/libworld/elib.html> (дата звернення: 19.08.2020).

5. Портал сучасних освітніх (педагогічних) е-ресурсів. URL: <http://www.intellect-invest.org.ua> (дата звернення: 19.08.2020).

6. Репозитарій Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. URL: <http://eipub.chnpu.edu.ua:8080/jsru/> (дата звернення: 19.08.2020).

7. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека URL: <http://www.lib.rv.ua> (дата звернення: 19.08.2020).

8. Система дистанційного навчання Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка. URL: <https://moodle.chnpu.edu.ua> (дата звернення: 19.08.2020).

Міністерство освіти і науки України

Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

Факультет дошкільної, початкової освіти і мистецтв

Кафедра музичного мистецтва
та менеджменту соціокультурної діяльності

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«_____»

Студента (ки) __ курсу, __ групи,
спеціальності 028 «Менеджмент
соціокультурної діяльності»

(підпис студента)

Прізвище, ім'я,
по батькові

Науковий керівник
науковий ступінь,
вчене звання

(підпис керівника)

Прізвище, ім'я,
по батькові

Гарант освітньої програми
канд. пед. наук,
доцент

(підпис гаранта)

Солдатенко
Олександр
Ігорович

Чернігів – 2021

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка
Факультет дошкільної, початкової освіти і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва
та менеджменту соціокультурної діяльності

Затверджую

Зав. кафедри _____

«___» _____ 2021 р.

**Завдання
на кваліфікаційну роботу (проект) студентіві**

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи (проекту): «...»

Затверджена наказом ректора від «___» _____ 2021 р. №

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту): 17.05.2021

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту): ...

Об'єкт дослідження: ...

Предмет дослідження: ...

Зміст кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом):

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ...

1.1. ...

1.2. ...

РОЗДІЛ 2. ...

2.1. ...

2.2. ...

РОЗДІЛ 3.

3.1 ...

3.2 ...

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Календарний план виконання кваліфікаційної роботи (проєкту)

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи (проєкту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми кваліфікаційної роботи (вибір теми, визначення мети, завдань, об'єкта та предмету дослідження)		
2	Складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання кваліфікаційної роботи (складання плану, підбір і опрацювання списку літературних джерел, збирання, аналітичне опрацювання статистичного матеріалу)		
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу кваліфікаційної роботи		
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу кваліфікаційної роботи		
5	Представлення закінченої кваліфікаційної роботи на кафедрі		
6	Підготовка та проведення попереднього захисту кваліфікаційних робіт (за 9-10 днів)		
7	Підготовка та отримання письмового відгуку наукового керівника на кваліфікаційну роботу (за 7-8 днів)		
8	Зовнішнє рецензування кваліфікаційної роботи (за 5-6 днів)		
9	Вирішення питання про допуск кваліфікаційної роботи до захисту (за 5 днів)		
10	Направлення кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією у ЕК для захисту		
11	Захист кваліфікаційної роботи		

1. Дата видачі завдання «__»_____2021 р.

2. Науковий керівник кваліфікаційної роботи (проекту)

(прізвище, ініціали, підпис)

3. Гарант освітньої програми Солдатенко О. І.

(прізвище, ініціали, підпис)

4. Завдання прийняв до виконання студент _____

(прізвище, ініціали, підпис)

5. Відгук наукового керівника кваліфікаційної роботи (проекту):

Науковий керівник кваліфікаційної роботи (проекту)

(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Солдатенко Олександр Ігорович

(ПІБ, підпис, дата)

6. Висновок про кваліфікаційну роботу (проект):

Кваліфікаційна робота (проект) студента _____

(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми): Солдатенко Олександр Ігорович

(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри: Мартинюк Тетяна Володимирівна

(підпис, прізвище, ініціали)

«____»_____ 2021 р.

Міністерство освіти і науки України

Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

Факультет дошкільної, початкової освіти і мистецтв

Кафедра музичного мистецтва
та менеджменту соціокультурної діяльності

РЕФЕРАТ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на тему:

«_____»

Студента (ки) __ курсу, __ групи,
спеціальності 028 «Менеджмент
соціокультурної діяльності»

(підпис студента)

Прізвище, ім'я,
по батькові

Науковий керівник
науковий ступінь,
вчене звання

(підпис керівника)

Прізвище, ім'я,
по батькові

Гарант освітньої програми
канд. пед. наук,
доцент

(підпис гаранта)

Солдатенко
Олександр
Ігорович

Приклад змісту та структури реферату кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, переліку умовних позначень (у разі наявності), двох розділів, висновків, ____ додатків, списку використаних джерел (____ найменувань). Основний зміст роботи викладено на _____ сторінках комп'ютерного тексту. Робота містить ____ рисунків, ____ таблиць.

Метою роботи є розроблення та обґрунтування ...

Поставлена мета зумовила необхідність вирішення таких дослідницьких завдань:

- розкрити теоретичні положення ...;
- ...

Об'єктом дослідження є ...

Предметом дослідження є ...

Для вирішення визначених завдань, у процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема: абстрактно-логічний (для обґрунтування методології дослідження, ...), ...

У першому розділі розкриваються сутнісні характеристики та ...

У другому розділі здійснюється оцінювання ... та викладено пропозиції щодо удосконалення...

Одержані результати можуть бути використані при удосконаленні ...

Анотація (укр., англ.)

У кваліфікаційній роботі висвітлені..., проаналізовано ..., викладено пропозиції щодо удосконалення... (1 абзац)

Ключові слова: 4–6 слів.

Додаток 4

Завідувачу
кафедри музичного
мистецтва та менеджменту
соціокультурної діяльності
Мартинюк Т. В.

Заява

Я, _____
(ПІБ)

повідомляю, що за результатами проведення самостійної перевірки з використанням програмно-технічних засобів у наданій кваліфікаційній роботі на тему: «_____» не міститься елементів академічного плагіату. У випадках використання прямих запозичень з друкованих та електронних джерел, вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому та електронному варіантах. Електронна версія моєї роботи ідентична з друкованою.

« ____ » _____ 2021 року

(підпис)

Згода

Я, _____, цим засвідчую, що є автором кваліфікаційної роботи на тему: «_____» несу повну відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої у роботі інформації, жодна частина роботи не була скопійована, за винятком випадків, коли робиться належне підтвердження в присвоєнні. Я підтверджую, що у роботі не міститься державної таємниці або інформації для службового користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї кваліфікаційної роботи не була опублікована мною раніше.

Я даю дозвіл на те, що моя кваліфікаційна робота буде направлена до репозитарію Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка і збережена у базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

« » _____ 2021 року _____ (_____)
Підпис *Прізвище, ініціали*

ПАМ'ЯТКА СТУДЕНТУ ЩОДО ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБОТИ

Структура роботи:

1. Титульна сторінка.
2. Завдання.
3. Зміст.
4. Робота.
5. Реферат.
6. Анотація.
7. Зовнішня рецензія.
8. Заява (академічний плагіат).
9. Згода на направлення роботи до депозитарію.
10. Скріншоти перевірки на плагіат.

Титульний аркуш	1 сторінка (зразок 1)
Завдання	(зразок 2)
Зміст (план роботи)	1 сторінка (Зразок 3)
Вступ	не більше 2 сторінок
Основна частина (2 розділи)	20-25 сторінок
Висновки	не більше 2-3 сторінки
Список використаних джерел згідно з бібліографічними вимогами	не менше 40 позицій (за останні 5 років!!!)
Додатки	За необхідності
Реферат Анотація	(Зразок 4)
Зовнішня рецензія, підписана та завірена печаткою установи (організації)	Скан або фото
Заява, про те, що кваліфікаційна робота не містить академічного плагіату	(Зразок 5)
Згода на направлення роботи до репозитарію Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка	(Зразок 6)
2 скріншоти з екрану різних програм перевірки роботи на плагіат	(УНІКАЛЬНІСТЬ ТЕКСТУ НЕ МЕНШЕ 85%)

ВАЖЛИВО!!!

Кваліфікаційна робота повинна обов'язково містити:

- аналіз **сучасної** ситуації відповідно до теми дослідження;
- конкретні приклади, підтвержені статистичними даними;
- графічні матеріали (таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо);
- забороняється розміщення **СКАНОВАНИХ** матеріалів;
- правильно визначені об'єкт та предмет дослідження (*об'єкт* – процес..., *предмет* – теоретико-методичні та прикладні основи...).

**ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ
БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ДЖЕРЕЛ**

http://akademperiodyka.org.ua/sites/default/files/manual_Radchenko_2017.pdf

ВД «Академперіодика» НАН України розробив на основі цього стандарту нові вимоги оформлення переліків посилань, якими ми радимо користуватись у науковій літературі. Формуючи ці вимоги і приклади до них, ми використовували переважно варіант для укладання первинних позатекстових посилань у повній формі.

Ознайомитись із рекомендаціями ВД «Академперіодика» можна за посиланням: <http://akademperiodyka.org.ua> (Приклади оформлення використаних джерел). Там же наведено приклади:

КНИГИ

Однотомні видання

Один автор

Федорова Л.Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870-ті – 1910-ті рр. Київ, 2013. 373 с.

Два і більше авторів

Zhovinsky E. Ya., Kryuchenko N. O., Paparyha P. S. Geochemistry of Environmental Objects of the Carpathian Biosphere Reserve. Kyiv, 2013. 100 p.

Без автора

Людський розвиток в Україні: трансформація рівня життя та регіональні диспропорції: у 2-х т.: кол. моногр. Київ, 2012. 436 с.

Збірники

Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II. Київ, 2012. 464 с.

Матеріали конференцій, з'їздів, тези доповідей

Физика импульсных разрядов в конденсированных средах. Материалы XVI Международной научной конференции (19–22 авг. 2013, г. Николаев). Николаев, 2013. 253 с.

Скальський В. Р. Становлення методу акустичної емісії в установах Західного наукового центру. *Теорія і практика раціон. проектування, виготовлення і експлуатації машинобуд. конструкцій*: Праці 2 міжнар. наук.-техн. конф. (Львів, 11–13 лист. 2010). Львів, 2010. С. 9–10.

Багатотомні видання

Енциклопедія історії України: у 10 т. Київ: Наук. думка, 2013. Т. 10. 784 с.

ІНШІ ВИДАННЯ

Каталоги

Національна академія наук України. Анотований каталог книжкових видань. 2015. Київ: Академперіодика, 2016. 466 с.

Препринти

Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС; 06-1).

Авторські свідоцтва

А. с. 1007970 ССРСР, МКИЗ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин ССРСР). № 3360585/25-08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.

Патенти

Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, C01T1/28, G21H3/00. № 200701472 ; заявл. 12.02.07 ; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.

Автореферати дисертацій

Старовойт С. В. Видавнича діяльність Національної академії наук України у 1918–1933 рр.: автореф. дис. ... канд. іст. наук. Київ, 2003. 20 с.

Дисертації

Воскобойнікова-Гузєва О.В. Бібліотечно-інформаційна сфера України в контексті соціальних трансформацій кінця ХХ ст. – 10-х років ХХІ ст.: концепції стратегічного розвитку, динаміка змін, перспективи: дис. ... д-ра наук із соц. комунік.: 27.00.03 / Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського. Київ, 2014

Стандарти

ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види. Терміни та визначення. Київ, 1995. 47 с.

Рецензія

Касьянов Г. Глобальна еволюція людства: культурно-цивілізаційний вимір. Вісн. Кн. палати. 2001. № 12. С. 14–15. Рец. на кн.: Шейко В. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець ХІХ – початок ХХ ст.): монографія : у 2 т. Харків, 2001. Т. 1. 520 с. ; т. 2. 400 с.

ЧАСТИНА ВИДАННЯ

Стаття із журналу, збірника, розділ книги

Яцків Я. С., Радченко А. І. Про ефективність видання наукових журналів в Україні. *Вісн. НАН України*. 2012. № 6. С. 62–67.

Вакаренко О. Г. 20 років поступу: цифри і факти. Періодичні та книжкові видання Видавничого дому «Академперіодика» НАН України: 1996–2015. Київ: Академперіодика, 2016. С. 3–11.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ ВІДДАЛЕНОГО ДОСТУПУ

Опис ресурсу загалом

Наукові публікації і видавнича діяльність НАН України. Київ, 2007. URL: <http://www.nas.gov.ua/publications> (дата звернення: 19.03.2014).

Опис частини електронного ресурсу у позатекстовому переліку бібліографічних посилань

Garfield E. More on the ethics of scientific publication: abuses of authorship attribution and citation amnesia undermine the reward system of science. Essays of an information scientist. URL: <http://www.garfield.library.upenn.edu/essays/v5p621y1981-82.pdf> (Last accessed: 16.04.2013).

Опис частини електронного ресурсу у підрядковому бібліографічному посиланні (посторінкових примітках) за умови, що в тексті наведено бібліографічні відомості, які дозволяють документ ідентифікувати (його назву і прізвища авторів, рік випуску) (п. 5.3.6):

URL: <http://www.garfield.library.upenn.edu/essays/v5p621y1981-82.pdf> (Last accessed: 16.04.2013).

Роботу виконано у межах НДР ВД «Академперіодика» НАН України за темою «Науково-видавнича діяльність НАН України та її роль у підвищенні ефективності наукових досліджень».

Навчально-методичне видання

Укладач:
СОЛДАТЕНКО Олександр Ігорович

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання та захисту кваліфікаційних робіт
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 028
Менеджмент соціокультурної діяльності
Галузі знань 02 Культура і мистецтво
Кваліфікація: Бакалавр з менеджменту
соціокультурної діяльності

Технічний редактор
Комп'ютерна верстка
та макетування

О. Клімова

О. Клімова

*Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
серія KB № 23743-13583 ПР від 06.02.2019 р.*

Підписано до друку 22.02.2021 р. Формат 60 x 84 1/16.
Ум. друк. арк. 3,49. Обл.-вид. арк. 2,18. Зам. № 938.
Редакційно-видавничий відділ НУЧК імені Т. Г. Шевченка,
14013, м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53,
тел. 65-17-99
nuchk.tipograf@gmail.com

